

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

**ΤΗΣ 2^{ης} ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 15^{ης} ΙΟΥΝΙΟΥ 2005**

-----0-----

Μ Ε Λ Η : Κωνσταντίνος Ρίζος, Πρόεδρος, Μιχαήλ Δημητρόπουλος, Γεώργιος - Σταύρος Κούρτης, Γεώργιος Σχοινιωτάκης, Ευστάθιος Ροντογιάννης, Ιωάννης Καραβοκύρης, Χρήστος Ντάκουρης, Αντιπρόεδροι, Κωνσταντίνος Κώης, Ιωάννης Μπαλαφούτης, Κωνσταντίνος Κανδρής, Αθανάσιος Φρύδας, Μαρία Ζαγκλιβερινού, Αντώνιος Τομαράς, Φλωρεντία Καλδή, Γεώργιος Κωνσταντάς, Διονύσιος Λασκαράτος, Μιχαήλ Ζυμής, Ευφροσύνη Κραμποβίτη, Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη, Ευάγγελος Νταής, Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη, Σωτηρία Ντούνη, Νικόλαος Μηλιώνης, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος και Γεωργία Μαραγκού, Σύμβουλοι.

Οι Αντιπρόεδροι Χρήστος Χριστοφιλόπουλος και Νικόλαος Αγγελάρας και οι Σύμβουλοι Ελένη Φώτη, Ηλίας Αλεξανδρόπουλος, Θεοχάρης Δημακόπουλος, Βασιλική Ανδρεοπούλου και Μαρία Αθανασοπούλου απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ η Σύμβουλος Ασημίνα Σαντοριναίου αποχώρησε από τη συνεδρίαση, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ : Βασίλειος Χασαπογιάννης,

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Γεώργιος Κομπολάκης, Επίτροπος, Προϊστάμενος της Γραμματείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

Με την έναρξη της συνεδριάσεως ο Σύμβουλος Κωνσταντίνος Κανδρής, που ορίστηκε από τον Πρόεδρο εισηγητής, φέρει προς συζήτηση το σχέδιο νόμου «Επιστροφή παρακρατηθέντων ποσών ειδικής μηνιαίας εισφοράς» των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, που στάλθηκε στο Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο με το 53925/0092/31.5.2005 έγγραφο του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, για να γνωμοδοτήσει η Ολομέλεια σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος,

Το σχέδιο αυτό έχει ως εξής :

«ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Επιστροφή παρακρατηθέντων ποσών ειδικής μηνιαίας εισφοράς»

Άρθρο 1

Επιστροφή ειδικής μηνιαίας εισφοράς συνταξιούχων Δημοσίου

1. Τα ποσά της ειδικής μηνιαίας εισφοράς υπέρ του Δημοσίου, που παρακρατήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 1 Ιανουαρίου 2001 μέχρι 30 Ιουνίου 2004 από τις συντάξεις των συνταξιούχων του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α'), όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 254 Α') και τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Ν. 3234/2004 (ΦΕΚ 52 Α'), η οποία καταργήθηκε από 1 Ιουλίου 2004 με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 3245/2004 (ΦΕΚ 110 Α'), επιστρέφονται από 1 Ιουλίου 2006, ως εξής:

Για συνολικό ποσό επιστροφής μέχρι 200,00 €, εφάπαξ.

Για ποσό από 200,01€ έως 300,00€, σε δύο ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις.

Για ποσό από 300,01€ έως 400,00€, σε τρεις ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις.

Για ποσό από 400,01€ έως 500,00€, σε τέσσερες ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις.

Για ποσό από 500,01€ και άνω, σε πέντε ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή και για τις συντάξεις των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς είτε αυτές βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για τις συντάξεις των σιδηροδρομικών υπαλλήλων και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των σιδηροδρομικών δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του Ν.Δ. 3395/1995 (ΦΕΚ 276 Α΄).

Άρθρο 2

Επιστροφή ειδικής μηνιαίας εισφοράς συνταξιούχων φορέων Κύριας και Επικουρικής ασφάλισης

Τα ποσά της ειδικής μηνιαίας εισφοράς υπέρ του Λογαριασμού Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Λ.Α.Φ.Κ.Α.) που παρακρατήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 1 Ιανουαρίου 1999 μέχρι 30 Ιουνίου 2004 από τις συντάξεις των συνταξιούχων φορέων Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 60 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α΄), όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 25 παρ. 3 του Ν. 2556/1997 (ΦΕΚ 270 Α΄) και 39 του Ν. 2956/2001

(ΦΕΚ 258 Α΄) και τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 4 του Ν. 3029/2002 (ΦΕΚ 160 Α΄), η οποία καταργήθηκε από 1 Ιουλίου 2004 με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 3245/2004 (ΦΕΚ 110 Α΄), επιστρέφονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος.

Άρθρο 3

Καταβολή αναδρομικών σε κληρονόμους

Ποσά που οφείλονται κατά τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, σε όσους συνταξιούχους πέθαναν, καταβάλλονται, σύμφωνα με όσα ορίζονται σε αυτές, στα δικαιούχα της σύνταξης πρόσωπα, σε περίπτωση δε που δεν υπάρχουν δικαιούχοι, στους κληρονόμους, εφόσον οι τελευταίοι υποβάλλουν σχετική έγγραφη αίτηση μέσα σε ένα εξάμηνο από την ισχύ του νόμου αυτού.

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού, αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 31 Μαΐου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ»

Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας διατύπωσε την επί των ως άνω διατάξεων του νομοσχεδίου γνώμη του, ως ακολούθως :

«Εισάγοντας ενώπιον της Ολομέλειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 79 παρ. 1γ' του π.δ. 774/1980, το πιο πάνω σχέδιο νόμου προκειμένου να προκληθεί η σχετική γνωμοδότησή της, εκθέτουμε τα εξής :

Από την κατάργηση με το ν. 3245/2004 της επίμαχης ειδικής μηνιαίας εισφοράς από 1.7.2004 και στο εξής και από τη ρυθμιζόμενη με τον υπό ψήφιση νόμο επιστροφή των ποσών που έχουν παρακρατηθεί, από ορισμένου χρόνου στο παρελθόν και μέχρι 30.6.2004, από τη σύνταξη των συνταξιούχων για την εν λόγω εισφορά συνάγεται, εμμέσως αλλά σαφώς, ότι ο νομοθέτης, αναγνωρίζοντας το μη νόμιμο της επιβολής και είσπραξης αυτής καθ' όλο το αναφερόμενο στο σχέδιο νόμου κρίσιμο χρονικό διάστημα, θεωρεί ότι τα παρακρατηθέντα κατά το διάστημα αυτό για την εν λόγω αιτία από τους συνταξιούχους ποσά αποτελούν τμήμα της ήδη απονεμημένης σ' αυτούς συντάξεως και για το λόγο αυτό μεριμνά για την επιστροφή στους δικαιούχους των ποσών αυτών, ως αχρεωστήτως παρακρατηθέντων. Κατά συνέπεια και ενόψει του ότι η κατά το άρθρο 73 παρ.2 του Συντάγματος προηγούμενη γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου απαιτείται για το ισχυρό και έγκυρο μόνο των διατάξεων εκείνων τυπικού νόμου, με τις οποίες απονέμονται από το Δημόσιο συντάξεις ή καθορίζονται οι προϋποθέσεις απονομής αυτών, όχι δε και των διατάξεων τέτοιου νόμου, με τις οποίες ρυθμίζεται ο τρόπος και ο χρόνος επιστροφής αχρεωστήτως παρακρατηθέντος τμήματος των συντάξεων που έχουν ήδη απονεμηθεί από προγενέστερο χρόνο,

έχουμε τη γνώμη ότι δεν είναι αναγκαία η γνωμοδότηση της Ολομέλειας για το ανωτέρω σχέδιο νόμου, με το οποίο κατ' ουσίαν ρυθμίζεται απλώς ζήτημα επιστροφής παρακρατηθέντος μέρους ήδη απονεμημένων συντάξεων. Σε κάθε όμως περίπτωση κρίνουμε σκόπιμο να διατυπώσουμε την ακόλουθη παρατήρηση :

Η ιδιότητα των κληρονόμων αποθανόντος συνταξιούχου και των δικαιούχων εκ μεταβιβάσεως της σύνταξης δεν συμπίπτει, κατά νόμο, αναγκαίως στα ίδια πρόσωπα. Κατά συνέπεια, με βάση τη σχεδιαζόμενη ρύθμιση είναι δυνατόν τα οφειλόμενα σε θανόντες συνταξιούχους ποσά της παρακρατηθείσας ειδικής εισφοράς να καταβληθούν αρχικώς στους εκ μεταβιβάσεως δικαιούχους της σύνταξης και ακολούθως να διεκδικηθούν και εισπραχθούν εκ νέου, εν όλω ή εν μέρει, και από τους κληρονόμους του συνταξιούχου, στους οποίους κατά τις διατάξεις του κοινού (κληρονομικού) δικαίου μεταβιβάζονται όλες οι μέχρι του θανάτου αυτού απαιτήσεις του κατά τρίτων. Για το λόγο αυτό και ενόψει του ότι με τη ρύθμιση του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου δεν μπορεί, κατ' άρθρ. 17 του Συντάγματος και 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., να καταργηθεί, υπέρ των εκ μεταβιβάσεως δικαιούχων της σύνταξης προσώπων, το ήδη από το χρόνο του θανάτου του αρχικού συνταξιούχου γεγεννημένο περιουσιακό δικαίωμα των κληρονόμων του για την είσπραξη των μέχρι του χρόνου αυτού οφειλομένων στο θανόντα, είναι αναγκαία και επιβεβλημένα, για την αποφυγή της διπλής επιστροφής των ως άνω ποσών, η αναδιατύπωση του άρθρου αυτού, έτσι ώστε να ορισθεί ότι τα μέχρι του θανάτου του συνταξιούχου

(παρακρατηθέντα και άρα) οφειλόμενα σ' αυτόν ποσά της ειδικής εισφοράς καταβάλλονται στους κληρονόμους του, εφόσον αυτοί υποβάλουν σχετική αίτηση μέσα σε ένα εξάμηνο από την ισχύ του υπό ψήφιση νόμου, τα δε παρακρατηθέντα από το χρόνο της μεταβίβασης της σύνταξης και μέχρι της 30^{ής} Ιουνίου 2004 ποσά της εν λόγω εισφοράς καταβάλλονται στα δικαιούχα από μεταβίβαση της σύνταξης πρόσωπα (από τα οποία, άλλωστε, και έχουν παρακρατηθεί).»

Ο εισηγητής Σύμβουλος Κωνσταντίνος Κανδρής εκθέτει τα ακόλουθα :

Κατά το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος «Νομοσχέδια που αναφέρονται οπωσδήποτε στην απονομή σύνταξης και στις προϋποθέσεις της υποβάλλονται μόνο από τον υπουργό Οικονομικών ύστερα από γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου».

Οι διατάξεις του υπό γνωμοδότηση νομοσχεδίου αναφέρονται στην επιστροφή, από 1.7.2006, και τον τρόπο που θα γίνει αυτή (εξαμηνιαίες δόσεις), των ποσών της ειδικής μηνιαίας εισφοράς που παρακρατήθηκαν από τις συντάξεις των αναφερομένων σ' αυτές συνταξιούχων μέχρι και 30 Ιουνίου 2004, προηγούμενη ημέρα της καταργήσεως των διατάξεων που επέβαλαν την εισφορά αυτή. Ρυθμίζουν δηλαδή ζήτημα που δεν αφορά την απονομή σύνταξης ή τις προϋποθέσεις της. Συνεπώς, φρονώ ότι το παρατιθέμενο ως άνω νομοσχέδιο, ως εκ του ζητήματος που ρυθμίζουν οι διατάξεις του, δεν χρήζει της γνωμοδοτήσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Παρά ταύτα, ως επισήμανση και μόνο σχετικά με το άρθρο 3 του νομοσχεδίου εκθέτω τα εξής : Σύμφωνα με τις

προτεινόμενες ρυθμίσεις του άρθρου αυτού, τα ποσά που οφείλονται, κατά τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, σε όσους συνταξιούχους πέθαναν, καταβάλλονται στα δικαιούχα της σύνταξης πρόσωπα και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν δικαιούχοι, στους κληρονόμους. Όμως, κατά τα κρατούντα στο κληρονομικό δίκαιο δικαιούχοι της κληρονομιαιάς περιουσίας του θανόντος, στην οποία προδήλως περιλαμβάνονται και οι απαιτήσεις, είναι οι εκ διαθήκης ή εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του σε ποσοστό κατά το λόγο της κληρονομικής μερίδας εκάστου, η ιδιότητα των οποίων και εκείνη (ιδιότητα) των δικαιούχων (από μεταβίβαση) της σύνταξης δεν συμπίπτει, κατά νόμο, αναγκαίως στα ίδια πρόσωπα. Και ναι μεν ο νομοθέτης δύναται να ρυθμίσει διαφορετικά το ζήτημα τούτο ως προς ένα ή και περισσότερα στοιχεία της καταλειπόμενης κληρονομιάς υπό τον αναγκαίο όμως όρο ότι η ρύθμιση αυτή δεν προσκρούει στο Σύνταγμα ή σε διεθνείς συμβάσεις υπερνομοθετικής ισχύος. Ενόψει τούτων, εκ της καταβολής των εν λόγω ποσών στους εκ μεταβιβάσεως δικαιούχους της σύνταξης, κατ' αποκλεισμόν των τυχόν λοιπών κληρονόμων, ενδεχομένως να εγερθεί ζήτημα διεκδικήσεως των ιδίων ποσών από τους τελευταίους, κατ' επίκληση των διατάξεων των άρθρων 17 του Συντάγματος και 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., σύμφωνα με τις οποίες δεν μπορεί να καταργηθεί, υπέρ των εκ μεταβιβάσεως δικαιούχων της σύνταξης προσώπων, το ήδη από το χρόνο του θανάτου του αρχικού συνταξιούχου γεγεννημένο περιουσιακό δικαίωμα των κληρονόμων του για την είσπραξη των μέχρι του χρόνου αυτού οφειλομένων στον θανόντα.

Η Ολομέλεια, μετά από συζήτηση, αποδέχθηκε κατά πλειοψηφία την εισήγηση του Συμβούλου Κωνσταντίνου Κανδρή. Μειοψήφησαν οι Αντιπρόεδροι Γεώργιος Σχοινιωτάκης και Χρήστος Ντάκουρης και οι Σύμβουλοι Ιωάννης Μπαλαφούτης, Μαρία Ζαγκλιβερινού και Γεώργιος Κωνσταντάς, οι οποίοι εξέθεσαν την ακόλουθη γνώμη : Η προηγούμενη γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι συνταγματικώς επιβεβλημένη και τούτο διότι ενόψει της γενικότητας της διάταξης του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος «νομοσχέδια που αναφέρονται οπωσδήποτε στην απονομή σύνταξης και στις προϋποθέσεις της υποβάλλονται ...», είναι προφανές ότι στην έννοια της απονομής σύνταξης περιλαμβάνεται και κάθε αύξηση ή μείωση αυτής που επέρχεται είτε ευθέως είτε εμμέσως δια της επιβολής ή κατάργησης επιβληθείσας κρατήσεως. Με το παρόν σχέδιο νόμου δεν καταργείται μεν η επιβληθείσα με το ν. 2592/1998 κράτηση (αφού αυτή καταργήθηκε ήδη με το ν. 3245/2004) αλλά ρυθμίζεται ο τρόπος επιστροφής των αναδρομικών και τα ποσά που θα καταβληθούν στους δικαιούχους σε τρόπο ώστε να αυξάνεται εμμέσως η σύνταξή τους για όλο το χρονικό διάστημα που αφορά η επιστροφή τους και σε ύψος ανάλογο με το ποσό της επιστροφής. Κατόπιν αυτών και με την εκτεθείσα ως άνω έννοια το υπό επεξεργασία σχέδιο νόμου αναφέρεται οπωσδήποτε στην απονομή σύνταξης και το Ελεγκτικό Συνέδριο έπρεπε να γνωμοδοτήσει επ' αυτού. Πλην όμως η γνώμη αυτή δεν εκράτησε.

Μετά το τέλος της συνεδριάσεως συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, υπογράφεται από τον

ίδιο και το Γραμματέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΙΖΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΜΠΟΛΑΚΗΣ

Για την ακρίβεια
Ο Γραμματέας